

عنوان مقاله:

تأثیر جایگزینی جنگل‌های تخریب یافته شمال با جنگلکاری بر حاصلخیزی و ترسیب کربن خاک

محل انتشار:

فصلنامه محیط‌شناسی، دوره 38، شماره 3 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده‌گان:

نیلوفر حق دوست - دانشجوی دکترای جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی، دانشگاه تربیت مدرس

مسلم اکبری نیا - دانشیار گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی، دانشگاه تربیت مدرس

سید محسن حسینی - دانشیار گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی، دانشگاه تربیت مدرس

سعید ورامش - دکترای جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی، دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

تغییر کاربری اراضی تاثیر بسیاری بر خصوصیات اکوسیستم‌ها، بخصوص ذخیره کربن خاک داشته و منجر به افزایش غلظت CO_2 اتمسفری در سطح جهانی شده است. از این رو مطالعه تاثیر تغییر کاربری اراضی بر ترسیب کربن خاک، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این پژوهش به بررسی تاثیر جنگلکاری پس از ۱۸ سال، با گونه‌های افرا (پلت) و توسکا (یلاقی) بر ترسیب کربن و حاصلخیزی خاک، در منطقه‌ای که قبلاً توده طبیعی تخریب یافته بود، می‌پردازد. دو توده جنگلکاری پلت و توسکا (یلاقی و یک توده طبیعی تخریب یافته بلوط- آزاد واقع در منطقه چمستان مازندران) انتخاب شدند، سپس در هر یک، ۱۰ پلات ۲۵ مترمربعی مستقر و نمونه برداری خاک به صورت ترکیبی از چهارگوشه پلات‌ها و در سه عمق (کمتر از ۱۵، ۱۵ تا ۳۰ و ۳۰ تا ۵۰ سانتیمتر) انجام گرفت. در نمونه‌های خاک علاوه بر کربن آلی، ۱۰ شاخص فیزیکی و شیمیایی دیگر نیز بر طبق روش‌های استاندارد اندازه‌گیری شدند. نتایج نشان داد جایگزینی گونه‌های مذکور باعث افزایش چشمگیر حاصلخیزی خاک نسبت به توده طبیعی تخریب یافته اولیه شده است. همچنین جنگلکاری پلت موجب افزایش ترسیب کربن خاک به میزان $61/33$ تن (تن در هکتار) و توسکا (یلاقی) نیز سبب کاهش آن به مقدار $55/20$ تن در هر هکتار در مقایسه با توده طبیعی تخریب یافته اولیه شده بود، ولی این تغییرات از نظر آماری معنی دار نبودند. نتایج این تحقیق میان اهمیت کشت گونه‌های درختی مختلف، خصوصاً در جنگل‌های تخریب شده، از نظر تاثیر بر ترسیب کربن و حاصلخیزی خاک و لزوم انجام مطالعات بیشتر در این زمینه است.

کلمات کلیدی:

climate change, Hyrcanian forests, plantation, Soil carbon sequestration, Soil fertility

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1578219>

